

Programové prohlášení pro volbu děkana PřF UJEP

Předkládané programové prohlášení pro nadcházející čtyřleté období vychází z výsledků dosažených současným vedením fakulty během předchozího úspěšného rozvoje Přírodovědecké fakulty za období posledních pěti let od jejího vzniku a snaží se reagovat i na současné trendy související s připravovanými změnami v systému financování vysokých škol.

Od založení fakulty je patrný její rychlý rozvoj ve všech směrech. Lze tedy vycházet z řady konkrétních dosažených úspěchů, jako jsou nezanedbatelný podíl získaných finančních prostředků na VaV, široké spektrum nabídky odborných bakalářských studijních programů na všech katedrách, postupně rostoucí počet nově akreditovaných navazujících magisterských studijních programů a v neposlední řadě úspěšná akreditace dvou doktorských studijních programů.

Na druhé straně v současných podmínkách vnějších ekonomických vztahů před námi stojí nelehké úkoly a výzvy. V kontextu ostatních přírodovědeckých fakult je naše fakulta dnes již chápána jako nová rozvíjející se přírodovědecká fakulta. Musíme nadále usilovat o zachování dynamiky rozvoje fakulty jako celku i jejich jednotlivých pracovišť, i když je nutné očekávat, že tento růst již asi nebude tak rychlý jako v předchozím období a zřejmě bude rozdílný pro jednotlivé oblasti činností.

Dynamický vývoj, kterým fakulta prošla od svého založení, však předznamenal i vznik řady problémů. Klíčovým předpokladem pro to, abychom obstáli ve vnější konkurenci i do dalších let, je pozitivní klima a zlepšení vztahů na fakultě tak, aby všechny katedry cítily sounáležitost s fakultou a současně i svou nezastupitelnou pevnou pozici v rámci fakulty. Jen na silných a dobře fungujících katedrách lze stavět vizi silné a dobře fungující fakulty. V poslední době se objevily a vyhrotily některé problémy, které oslabují doposud jinak dobrou pozici naší fakulty. Řada těchto problémů souvisí s různorodostí kateder na fakultě a zřejmě i s nedostatečnou komunikací v rámci fakulty. Považuji za zcela nezbytné tyto problémy v nastávajícím období řešit.

V nejbližším období se začne na fakultě připravovat z pohledu dalšího rozvoje fakulty důležitý strategický dokument, a tím je Dlouhodobý záměr Přírodovědecké fakulty na léta 2011 – 2015. Ten bude přesněji definovat strategické záměry fakulty v dalších pěti letech a bude nepochybně vycházet z konsenzu jednotlivých pracovišť o tom, kam má v příštích pěti letech vývoj fakulty směřovat. Dále nastíněné teze v jednotlivých oblastech vystihují mé představy o budoucím možném vývoji fakulty. O nich budu diskutovat s akademickou obcí a věřím, že výsledný Dlouhodobý záměr Přírodovědecké fakulty na léta 2011 – 2015 vytvoří předpoklady pro zajištění vhodných podmínek pro rozvoj všech pracovišť fakulty a případně umožní sblížení rozdílných představ jednotlivých kateder. Vycházím však z toho, že jsme se již v rámci fakulty shodli na tom, že se chceme profilovat jako výzkumně zaměřená fakulta. Bude-li třeba, vytvořím prostor pro diskusi a případné přehodnocení tohoto záměru.

Co bude ovlivňovat další vývoj fakulty v příštím období, jaké před námi budou stát cíle a výzvy? Při známém nepříznivém demografickém vývoji to bude hlavně reforma financování VŠ, jejíž přesné znění zatím není zcela jasné. Již dnes jsou však patrné určité tendence, se kterými je do budoucna třeba počítat. V nadcházejícím období musíme být připraveni obstát v obecném procesu přechodu od kvantity ke kvalitě a v procesu diverzifikace vysokého školství. Již dnes můžeme vidět, jak je bezprostřední budoucnost ovlivněna našimi předchozími rozhodnutími a výsledky v oblastech přípravy a akreditací studijních programů, zahraničních mobilit studentů a akademických pracovníků, kvalifikačního růstu našich

akademických pracovníků a dosaženými výsledky v oblasti VaV, jejichž váha neustále roste. Pokud budeme mít dobré vize, můžeme naším současným chováním výrazně ovlivnit pozici a budoucnost fakulty v příštích letech. Pokud tuto příležitost nevyužijeme a zanedbáme dnes některé důležité strategické priority, nedá nám zřejmě budoucí vývoj příležitost tyto chyby napravit.

Pro naši fakultu v rámci UJEP to vůbec nebude jednoduché. Bude hodně záležet na směřování univerzity i na ochotě a možnostech nového vedení univerzity rychle řešit prostorové problémy fakulty, které determinují možnosti pro rozvoj všech činností naší fakulty.

Oblast výzkumu a vývoje (VaV)

V souladu s trendy hodnocení VaV v ČR a kritérii pro přidělování financí na institucionální podporu VaV, hodláme v oblasti VaV rozvíjet nosné oblasti výzkumu na katedrách a chceme podporovat výzkumné týmy v závislosti na dosahovaných výsledcích jak v oblasti finanční spoluúčasti u projektů, tak v oblasti FRIM. Budu také motivovat zapojení studentů do výzkumných projektů na katedrách.

Chci podporovat excelenci ve VaV a zachovat princip stávajících finančních motivací za dosažené publikační, vědecké výsledky a výsledky dosažené v kvalifikačním růstu akademických pracovníků ve vztahu k připravovanému registru docentů a profesorů. Budu nadále usilovat o zvyšování podílu finančních prostředků získávaných na VaV, aby tyto finanční prostředky představovaly v budoucnu nezanedbatelný finanční zdroj pro rozpočet fakulty. To vše ale souvisí s nutností nadále zvyšovat publikační aktivitu akademických pracovníků s důrazem na impaktované časopisy a kvalitní monografie. Pokud se tam, kde je to možné, soustředíme na tyto, zatím vždy ve všech hodnoceních respektované výstupy, nebudeme se muset tolik obávat případných propadů institucionálních finančních prostředků na VaV při jakýchkoliv budoucích přísnějších modifikacích stávajícího systému.

Vedle základního výzkumu chci také rozšiřovat spolupráci s firmami při aplikovaném výzkumu a tím získávat další možnosti financování VaV činnosti týmů na fakultě. Formální rámec pro tyto aktivity již existuje v podobě nedávno zřízeného Ústeckého materiálového centra. Letošní objem zakázek smluvního výzkumu u firem a externích pracovišť dokazuje životaschopnost fakulty i v této oblasti. Abychom ve tvrdé konkurenci u firem uspěli, musíme se před nimi ještě více vyprofilovat jako osvědčený, kvalitní a spolehlivý partner. V této souvislosti budeme podporovat získávání dalších patentů a jejich případné aplikace.

Naší snahou musí být stále více se prosazovat v mezinárodním měřítku, neboť kvalitní VaV musí mít mezinárodní rozměr a ohlas.

Oblast vzdělávání

Další důležitou základní oblastí činnosti fakulty je oblast vzdělávání. Je nutné se zaměřit na pokračování nastoupeného trendu ve vybudování standardní přírodovědecké fakulty specificky zaměřené vedle základních oborů i na určité originální, na jiných fakultách nedostupné studijní obory. Prioritou bude proto dosažení akreditace magisterského stupně odborných studijních programů na všech katedrách a další rozšiřování nabídky doktorských oborů. Alespoň v jednom oboru se pokusíme získat právo habilitací příp. jmenovacích řízení. Předpokládáme zároveň, že připravíme k akreditaci některá další bakalářská studia v závislosti na možnostech a zaměření kateder a na požadavcích uživatelské sféry. Svoji pozornost budeme věnovat i rozšíření nabídky kombinovaných forem studia.

Musíme nadále věnovat velkou pozornost propagaci studijních oborů na fakultě, popularizaci přírodovědných oborů a získávání zájmu mladých o tyto obory. Bude důležité, aby se podstatně zvýšil podíl magisterských a doktorských studentů na fakultě. I přes trendy ke snižování počtu těchto studentů, které vyplývají z reformy VŠ, je pro naši fakultu životně důležité, pokud máme naplnit vizi výzkumně zaměřené fakulty, aby se tyto počty u nás zvýšily, zejména u doktorských studentů. V souvislosti s tím bude nutné vytvořit i podmínky pro zajištění kvalitních služeb studijního oddělení.

Musíme nadále věnovat velkou pozornost propagaci studijních oborů na fakultě, popularizaci přírodovědných oborů a získávání zájmu mladých o tyto obory, prezentovat veřejnosti úspěchy našich absolventů v praxi.

Budeme dbát na kvalitu vzdělání, což souvisí také se zvyšováním kvalifikace vyučujících, a k tomu hodláme mj. využívat ve větší míře výsledky hodnocení výuky studenty i absolventy. Celorepublikově se objevují některé příznaky dlouhodobého ohrožení kvality absolventů a inflace udělovaných vysokoškolských diplomů, často jako důsledek expanze vysokoškolského vzdělávání v celé ČR. I za těchto podmínek by pořád naším cílem mělo být zachování vysoké kvality úrovně našich absolventů.

Chceme pokračovat ve větším zapojování studentů v rámci zahraničních mobilit. Naší snahou bude aby tento podíl u všech studentů fakulty vzrostl postupně až na 10 % a dále budeme chtít udržet dosavadní trend, aby většina prezenčních studentů v doktorském studiu vyjela během svého studia do zahraničí. Chci aby existovala zpětná vazba v hodnocení a finanční podpoře těch kateder, které jsou v oblasti zahraničních mobilit studentů a akademických pracovníků aktivní.

Oblast managementu

Budu nadále podporovat co nejrychlejší kvalifikační růst pracovníků všech kategorií v rámci plnění kvalifikačních plánů pracovišť. K tomu budeme využívat již osvědčené motivační nástroje (odměny za zvýšení kvalifikace apod.), případně zavedeme další. Zlepšování kvalifikační struktury kateder je nezbytným předpokladem pro úspěšné akreditace habilitačních řízení, dalších doktorských programů a někde i magisterských programů. Zároveň je žádoucí pro probíhající generační obměnu pracovníků na katedrách.

Chci motivovat všechny pracovníky ke kvalitní práci i k loajalitě s naší fakultou. Zvláštní pozornost chci věnovat využívání zavedených motivačních nástrojů nebo zavedení dalších pro vytváření vhodných podmínek mladým, perspektivním pracovníkům, kteří jsou zárukou budoucího kvalitního vývoje fakulty. Chci nadále dbát o efektivní vynakládání všech prostředků při dodržování nastavených pravidel jejich využívání.

Budu udržovat dialog s AS PřF, našimi zástupci v AS UJEP i reprezentanty studentů. Chci dále zlepšovat sociální a pracovní podmínky zaměstnanců fakulty i ve stávajících prostorách.

Oblast ekonomiky:

- 1) V podmínkách institucionálního financování VaV hodlám usilovat o efektivní využívání těchto prostředků tak, aby co nejvíce generovaly bodované výstupy při hodnocení naší fakulty, což zajistí v budoucnu další finanční prostředky.

- 2) Upravit financování kateder v závislosti na připravované reformě financování VŠ. Každoročně zveřejňovat strukturu přínosů a nákladů jednotlivých pracovišť podle systému financování MŠMT. Snažit se o zefektivnění činnosti pracovišť s nižším ekonomickým přínosem při zachování jejich podpory po určitou dobu v duchu vzájemné solidarity všech pracovišť fakulty.
- 3) Usilovat o zvýšení přílivu finančních prostředků získaných ze spolupráce se soukromým sektorem, hlavně s průmyslovými podniky. Vytvořit ekonomické, prostorové a personální podmínky pro efektivní fungování Ústeckého materiálového centra.
- 4) Nadále preferovat tvorbu FRIM, abychom podpořili možnosti nákupu moderních špičkových zařízení a vytvářeli tak na fakultě podmínky pro studium, vědu a výzkum, které budou srovnatelné s renomovanými pracovišti doma i v zahraničí. Zavést systém transparentního vyhodnocení následného využití investičních zařízení a zohlednit ho v systému dalšího využití prostředků FRIM.

Rozvoj a materiální zázemí

Budu usilovat o urychlenou realizaci již delší dobu slibované rekonstrukce nebo výstavby budovy A v areálu Kampusu UJEP, která je určena pro naši fakultu, a která se dosud nerealizovala. Považuji za neúnosné, aby fakulta, která vytváří přes 40 % výsledků výzkumu a vývoje na univerzitě, nadále existovala v dosavadních provizorních a nedostatečných prostorových podmínkách a byla nucena provozovat svou činnost v 6 různých objektech v různých částech města.

V závislosti na získaných zdrojích financování chceme dobudovat a zprovoznit botanickou zahradu v areálu Za Válcovnou. Budeme dbát na zajištění dosavadních informačních zdrojů a podporovat finančně další formy rozvoje této služby. Důležité budou nadále otázky propagace a prezentace fakulty na veřejnosti, musíme věnovat zvýšené úsilí získávání zájmu mladých lidí o studium přírodních věd a dalších oborů na naší fakultě a posilovat konkurenceschopnost fakulty například rozšířením nabídky originálních studijních oborů a budováním dobrého jména, které bude založené zejména na kvalitě výuky a individuálním přístupu ke studentům.

Závěrem

Při známém nepříznivém demografickém vývoji a v podmínkách připravované reformy financování VŠ v konkurenčním prostředí ostatních VŠ máme jedinou jistotu, a to, že následující období nebude pro další rozvoj naší fakulty vůbec jednoduché. Pro další dlouhodobý rozvoj fakulty teď bude hodně záležet na našem chování a správné volbě vizí, kterými se budeme v následujícím období řídit. Cesta pro nejbližší období, kterou Vám nabízím, nebude sice jednoduchá, ale pokud se pro ni rozhodnete, pak věřím, že společným úsilím se nám všechny hrozící nástrahy podaří překonat a z dlouhodobého pohledu zajistíme další rozvoj naší fakulty.

V Ústí nad Labem 8. října 2010

Doc. RNDr. Jaroslav Pavlík, CSc.